

NOWY

KATOWICE
Mielegkiego nr. 8
— Telefon nr. 346-48 —

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lublinie

Marszałek Piłsudski o konstytucji

Uwagi wypowiedziane do płk. Sławka

W czwartek późnym wieczorem odbyło się posiedzenie połączonych grup konstytucyjnych Bloku Bezpartyjnego sejmowej i senackiej, na którym rozpatrywano projekt konstytucji, uchwalonej w dniu 26 stycznia rb.

Posiedzenie to otworzył płk. Sławek mówiąc m. in.:

Udział Marszałka Piłsudskiego w pracy nad konstytucją wyraża się przede wszystkim w tych ogólnych uwagach, które Marszałek drukował w artykułach z roku 1930, nadto w szeregu uwag już przedtem wypowiedzianych, a dotyczących roli Prezydenta w państwie, kompetencji Sejmu, nieodpowiedzialności poselskiej itd. Uwagi te odnosiły się do niektórych zresztą bardzo ważnych zagadnień ustrojowych nie były one poddyktowaniem przez Komendanta zębów konstytucji.

Uwagi Komendanta były tylko dwie.

Jedna dotyczyła strony taktycznej bieżącej pracy konstytucyjnej, druga — oparcia Senatu na zasłużonych. Tu komendant wypowiedział myśl, że uważa dobieganie tych zasłużonych, znalezienie odpowiednich kryteriów za rzecz trudną, i że może byłoby praktyczniej oprzeć wybory do Senatu na innych podstawach. Komendant zastrzegł się dalej, że nie chce nas wiązać, wypowiada tylko tę swoją uwagę.

Już wtedy, kiedy koncepcje Legionu Zasłużonych wysunąłem, zdawałem sobie sprawę, z dużych trudności przy jego tworzeniu i wyraźnie zdawałem sobie sprawę, że tutaj ujawni się przede wszystkim następująca trudność: ci, którzy mają kwalifikować i zaliczać do Legionu Zasłużonych, mogą nie umieć uniezależnić się od takich lub innych wpływów, takich lub innych poleceń, takich lub innych nacisków. Przewidziałem tę trudność.

Sadziłem jednak, że trzeba na to ryzyko iść, bowiem zasada dobierania ludzi wedle ich wartości i zasługi może dać zaspokojenie istotnie wielkiej potrzeby, którą wysuwa ciągle i stale życie, potrzebie szukania tych jednostek, które czy to w charakterze doradców, czy w bezpośrednim czynnym, miałyby wpływać na życie zbiorowe, a którzy swoją bezinteresownością, swoimi kwalifikacjami moralnymi dawały gwarancję, że będą służyć dobru powszechnemu.

Obecnie, gdy po ostatniej rozmowie z Komendantem, przemyslałem ponownie całe zagadnienie, doszedłem do wniosku, który zgłaszam panom w formie proponowanych rozstrzygnięć.

Sensacyjna decyzja Trybunału wywołała liczne komentarze

Kraków, 29. VI. (tel. wł.) Zniesienie werdyktu ławy przysięgłych przez Trybunał, o czym już wczoraj donosiliśmy, wywołało na licznie zgromadzonej w oczekiwaniu na wyrok mimo późnej nocy publiczności olbrzymie wrażenie. — Zasystowanie werdyktu jest bardzo żywo komentowane na mieście, które z zapartym tchem śledziło cały przebieg procesu morderców służącej Garnarczówny. Wobec zniesienia werdyktu Kraków a z nim cała Polska będą się emocjonowały przebiegiem procesu ponownie we wrześniu, który się będzie toczył przed innym składem ławy przysięgłych.

W tej chwili chcielibyśmy stworzyć w Konstytucji takie warunki, któreby w przyszłości pozwoliły oprzeć Senat o Legion Zasłużonych, jeśli Legion ten zbuduje dla siebie dostateczny autorytet w społeczeństwie. Dlatego też, żeby zostawić miejsce dla ewentualnych zmian, całe zagadnienie ordynacji wyborczej do Senatu formułujemy w Konstytucji w ten sposób: „Ordynacja wyboreza do Senatu określi liczbę senatorów oraz sposób ich powoływania, tudzież oznaczy kategorie osób, którym służyć będzie prawo wybierania i wybieralności”. Czyli zasad wyborów

do Senatu do Konstytucji nie wprowadzamy. Natomiast, uprawnienia Senatu, ujęte w uchwalonym projekcie, zostawiamy bez zmian.

Proponuję pozatę zachować zasadę, że 1/3 senatorów powołuje Prezydent Rzeczypospolitej. Wybory 2/3 senatorów — na obecny okres, dopóki Legion Zasłużonych nie zda egzaminu, proponuję oprzeć na systemie wyborczym zbliżonym do obecnego.

Całe nasze postępowanie zarówno w przeszłości, jak i w pracy naszej na przyszłość, znamionuje i znamionować będzie

pewna ostrożność i powściągliwość, która jakdyby idzie w takt z powolnością rozwoju myśli politycznej społeczeństwa i dojrzewania w niem rozumienia stosunku jednostki do państwa. Naturalny rozwój tej myśli wytwarza napewno głębsze uporządkowania życia, niż poczynania, któreby może bardziej efektywnie wyglądały, ale któreby próby czasu, próby płynności form życia mogły nie wytrzymać.

Po przemówieniu prezesa płk. Sławka rozwinęła się obszerna dyskusja. Następne posiedzenie połączonych grup konstytucyjnych dla kontynuowania prac nad projektem Konstytucji zostało wyznaczone na wtorek godz. 10 rano.

Bracia Adamowicze przelatają przez Atlantyk

Przebieg lotu pomyślny
Dziś powinni być w Polsce

Harbourg Grace, 29. VI. (tel. wł.) Bracia Adamowicze po nocy spędzonej w Harbourg Grace odlecieli dziś o godzinie 6.20 według czasu amerykańskiego w dalszą podróż do Warszawy. W chwili startu pogoda była sprzyjająca a wiatr pomyślny. Raport meteorologiczny z północnej części Atlantyku zapowiadał dobrą pogodę. Lotnicy zabrali ze sobą 610 galonów gazołiny. Lotnik duński Holger-Horus towarzyszył lotnikom polskim do ostatniej chwili przed startem, który odbył się jak najpomyślniej. Lotnik duński odzywał się z największym uznaniem o kwalifikacjach lotniczych braci Adamowiczów. Startując lotnicy polscy oświadczyli, że obrać chowują swój lot do Warszawy na około 40 godzin. Na pytanie, czy zabrali ze sobą

jakie zapasy żywności Benjamin Adamowicz zawołał z samolotu: „Całą masę”. Samolot ochrzczony został nazwą „City of Warsaw” (miasto Warszawa).

Jeżeli wszystko pójdzie sprawnie, to przylotu polskich lotników do Warszawy spodziewać się należy w sobotę przed wieczorem.

Dobrobyt tylko przez podwyższenie zarobków

Waszyngton, 29. VI. (tel. wł.) — Prezydent Roosevelt przemawiając dziś przez radio podkreślił historyczne zwycięstwo w kampanii odbudowy gospodarki narodowej zaznaczając, że podwyższenie

zarobków, zmniejszenie się bezrobocia, oraz podniesienie się ceny za produkty rolne zostały przeprowadzone bez naruszenia praw wolności osobistej i konstytucyjnej. Realizujemy stary wypróbowany ideał amerykański. Inne narody przeprowadziły swe odrodzenie gospodarcze kosztem demokracji, my zaś przywracamy zaufanie i dobrobyt nie naruszając zasad rządów demokratycznych. Prezydent Roosevelt oświadczył w końcu, iż najważniejszymi środkami zaradczymi, uchwalonymi przez kongres są: zmiana systemu monetarnego, ustalenie odpowiedniej stopy życia nowoczesnego i przywrócenie złota i srebra jako podstawy pieniądza Stanów Zjednoczonych.

—oXo—

„Święto Morza” w Warszawie

Warszawa, 29. VI. (tel. wł.) Działające uroczystości, związane ze Świętem Morza rozpoczęły się uroczystym nabożeństwem w Katedrze Św. Jana. Na nabożeństwo przybył p. prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu domu wojkowego i cywilnego oraz kilku ministrów. Poza tym na nabożeństwie obecni byli również przedstawiciele władz komunalnych oraz członkowie Komitetu Święta Morza. — Świątynię wypełniły liczne delegacje i tłumy publiczności. Po nabożeństwie na placu Marszałka Piłsudskiego i na Pradze przed kościołem św. Florjana zebrały się tłumy publiczności, do których wygłoszono odpowiednie przemówienia. Następnie w godzinach południowych na wybrzeżu Kościuszkowskim odbyła się defilada statków i niezliczonej ilości ludzi, którą odebrał p. Prezydent Rzplitej, ze statku Kościuszko.

Do Czytelników!

Chcąc zapewnić naszym P.T. Czytelnikom jak największe korzyści, weszliśmy obecnie w porozumienie z Poznańsko-Warszawskim Towarzystwem Ubezpieczeń S. A. i odtąd każdy nasz Abonent, opłacający prenumeratę zgóry, będzie równocześnie ubezpieczony od nieszczęśliwego wypadku na kwotę

zł. 2000

Również i w razie śmierci, będącej następstwem wypadku, otrzymają rodziny naszych P. T. Abonentów kwotę

zł. 2000

Mimo, że stawki tego ubezpieczenia są bardzo wysokie, cena prenumeraty pozostaje niezmienną i wynosi z dostawą „Nowego Czasu” do domu tylko

zł. 2.50

Liczymy, że sympatycy „Nowego Czasu” odpowiedzą na nasze wysiłki jak najszerzym poparciem i odpowiednio rozpropagują zalety naszego pisma, które zastępuje interesy świata pracy i jest w pełni niezależnym, bezpartyjnym, pośród swoich znajomych i przyjaciół i zapewnia ich z wszelkimi korzyściami, jakie abonowanie „Nowego Czasu” zapewnia bez żadnych dodatkowych kosztów.

Wydawnictwo „NOWY CZAS”

Katastrofa kolejowa pod Paryżem.

Moment z akcji ratunkowej w katastrofie, 1 osoba poniosła śmierć 42 osoby ciężkie rany.

Piękna limuzyna sama zgłosiła się w urzędzie skarbowym.

Gdynia, 30.6 — Przechodnie na ul. podjazdowej w Gdyni przystawiali ze zdziwienia na widok pięknej jasnej limuzyny, noszącej nr. rejestracyjny PM. 55400, która toczyła się w kierunku ul. Starowiejskiej. Najciekawszym było to, że w aucie nie było nikogo i samochód sam skręcił według wszelkich przepisów.

Zawróciwszy na ulicę Starowiejską samochód zwiększył nieco szybkość poczem skręcił w kierunku Urzędu Skarbowego i stanął oparłszy się o bramę wejściową.

Natychmiast tajemniczą limuzynę otoczył

tłum przechodniów, którzy zaczęli snuć najfantastyczniejsze wnioski, co do dziwnego samochodu, który bez szofera zajeżdża wprost do Urzędu Skarbowego.

Niektórzy przypuszczali, że za auto nie zapłacono podatku i że wobec tego uczciwy wehikuł postanowił

sam się zgłosić w Urzędzie. Ponieważ niema maszyna nie mogła dać żadnych wyjaśnień co do swego pochodzenia, przeto oddana została do dyspozycji władz policyjnych, które szukać będą właściciela ruchliwego i samodzielnego samochodu.

Aresztowanie Ciunkiewiczowej w Gdyni po ujęciu trzech zbirów.

Gdynia, 30.6 (Tel. wł.) — W Gdyni władze bezpieczeństwa aresztowały bohaterkę głośnego procesu Ciunkiewiczową.

Aresztowanie to nastąpiło naskutek uję-

cia trzech zbirów, którzy zainscenizowali kradzież klejnotów Ciunkiewiczowej w Krakowie.

Skrzydłaci przemytnicy. Zasadzki na gołębie.

Sosnowiec, 30 czerwca. Ostatnio zauważono, iż nad granicą niemiecką pod Bytomiem przelatuje duża ilość gołębi pocztowych, które co jest charakterystyczne, zawsze kierują się z Niemiec do Polski. Urządzono specjalne czaty, chcąc chwycić lub zastrzelić jednego z ptaków, jednak ze względu na wielką bojaźliwość gołębi okazało się to niemożliwością.

Jest prawie pewnem, że gołębie specjalnie tresowane znajdują się na usługach przemytników i

i bezpiecznie w powietrzu, przenoszą małe, lecz cenne ilości przemytu.

Śledzenie skrzydlatych przestępców utrudnione jest w ogromnym stopniu, z uwagi na to, że ptaki fruwać nad granicą. Na Śląsku oraz w miastach Zagłębia policja prowadzi ścisłą kontrolę i ewidencję gołębi pocztowych, co wyklucza prawie powyższe możliwości, istnieje zatem przypuszczenie, że gołębniki przemytników powietrznych znajdują się po wsiach w Zagłębiu.

Delegacja lotnictwa polskiego w Londynie. Przymusowe lądowanie na ziemi niemieckiej.

Londyn, 30.6 Na dorocznych pokazach brytyjskich wojsk lotniczych, jaki odbędzie się w sobotę w Hendon pod Londynem przybyła do Londynu delegacja lotnictwa polskiego.

Wczoraj w południe wylądowali w Croy don dowódca wyższej szkoły aeronautyki pplk. Heller i dowódca szkoły lotniczej w Grudziądzu pplk. Stachon. Wylecieli oni z Poznania wczoraj rano, lecz

wskutek mgły i burzy

musieli po drodze lądować i przybyli do Londynu dopiero wczoraj około 13-ej.

Drugi samolot, prowadzony przez kpt. Rył, któremu towarzyszył mjr. Pawlikowski, był zmuszony wylądować w Niemczech. Wskutek lekkiego uszkodzenia aparatu kpt. Rył. pozostał z samolotem w Niemczech. Mjr. Pawlikowski odbywa dalszą podróż koleją i przybędzie do Londynu jutro rano.

Przed obniżką cen cukru o 20 gr. na kilogramie.

Warszawa, 30.6 — W związku z nominacją p. Edwarda Wernera na podsekretarza stanu w skarbie, mówi się o mającej nastąpić rychło obniżce cen cukru o 20 gr. na 1 kilogramie.

Aresztowanie nauczyciela szkoły handlowej za kłamliwe wersje o ś.p. min. Pierackim.

Przemyśl, 30.6 (Od wł. kor.) Z Jarosławia donoszą o sensacyjnym aresztowaniu którego dokonały tamtejsze władze bezpieczeństwa. Oto jak stwierdzono, od chwili tragicznego zgonu ś.p. min. Pierackiego począł rozpowszechniać jakieś kłamliwe wersje o osobie Zmarłego profesor

jarosławskiej szkoły handlowej,

Robakowski. W związku z tem został on na polecenie sądu grodzkiego aresztowany.

Przeciw temu aresztowaniu wniósł Robakowski odwołanie do sądu okręgowego, jednak odwołanie to zostało przez sąd odrzucone i postanowienie o tymczasowym aresztowaniu utrzymano tem samem w mocy.

Smola poparzyła dwu robotników. Kadź w pobliżu szyn tramwajowych.

Lwów, 30.6 — Tragiczny wypadek wydarzył się w godzinach popołudniowych na ulicy Gródeckiej. W górnej części tej ulicy naprawia się od dłuższego już czasu bruk oraz reguluje się linję tramwajową.

Wczoraj jak zwykle grupa robotników zajęta była cementowaniem jezdni, którą następnie dla umocnienia cementu polewali, smolą czerpaną z wielkiej kadzi. Kadź ta wskutek lekkomyślności kierownika robot ustawioną była bardzo blisko szyn tramwajowych.

W pewnym momencie, gdy robotnicy odwróceni byli tyłem do kadzi, nadjechał wóz tramwajowy, który zderzwszy się z kadzią wyrzucił ją tak, że smola się wylała.

Skutki wywrócenia się kadzi okazały się fatalne, gdyż rozlewająca się smola poparzyła dwóch robotników: Pantaleona Antonowa, lat 28 i Hipolita Malika, lat 34. Obaj robotnicy odnieśli ciężkie poparzenia, tak, że musiano ich odwieźć do szpitala.

Stan ich jest groźny.

Dwie siostry zabiły brata. Pięć kobiet na ławie oskarżonych.

SKNILEW, 30.6 — Złym duchem rodziny Buciów, zamieszkałych w Sknilewie, był głuchoniemy Wasyl Buć, który w niemożliwy sposób terroryzował swą matkę Marję, siostrę Annę, również głuchoniemą i 19-letnią Ewę. Wasyl Buć przed rokiem pobił tak dotkliwie ojca swego, że ten skutkiem tego umarł. Głuchoniemego bali się wszyscy i do tego nawet dochodziło, że siostra Ewa często z domu uciekała

i mieszkała u najstarszej zamężnej siostry Ireny Chruścielowej we Lwowie. W końcu siostry miały już tego dość i postanowiły zgładzić brata. Matka wiedziała o tych zamiarach, jednak nie powstrzymywała córek swoich, gdyż syn ją często bił, tak, że bała się o swe życie.

W nocy obie siostry wykonały swój plan. Ewa kupiła węgla za 25 gr., napaliła w izbie, w której spał Wasyl, głuchoniemą Annę oblała gliną szuber, poczem obie poszły spać do sasiadów Kozaków, którym powiedziały, że chcą zaccządzić Wasyla. Rano kiedy wraz z matką wróciły do domu, zastały już zimne zwłoki Wasyla, który zmarł wskutek zacczążenia.

Anna odlepiła glinę ze szubra i wywietrzyła trochę mieszkanie, poczem dopiero Ewa zawiadomiła policję o wypadku.

Dochodzenia policyjne w krótkim czasie wpadły na właściwy trop. Ustalono, że Anna i Ewa spowodowały śmierć Wasyla, matka ich Marja namawiała ich do tego, ponadto sasiad Piotr Kozak i jego córka Marja Kozak wiedzieli o tem. W sprawę tę wchodziła była również Irena Chruścielowa, która

nakłaniała świadków

do fałszywych zeznań.

W związku z tem zasiadły na ławie oskarżonych Anna i Ewa Buć, oskarżone o zbrodnię zabójstwa pod wpływem wzruszenia. Marja o podżeganie do zabójstwa, Piotr Kozak i Marja Kozak oskarżeni, że nie przyszli denatowi z pomocą, a Irena Chruścielowa za nakłanianie świadków do fałszywych zeznań przed trybunałem karnym.

Rozprawa miała sensacyjny przebieg. Anna zeznawała za pośrednictwem biegłego nauczyciela szkoły dla głuchoniemych Franciszka Scheinera. Oskarżona była bardzo podenerwowana, często wstawała z ławy, wydawała okrzyki, gestykulowała. Z oświadczenia biegłego wynikało, że wyparła się winy.

Natomiast Ewa przyznała się. Twierdziła, że matka i siostra są niewinne, w jej umyśle zrodził się plan, ona to kupiła sama węgiel, napaliła w piecu i spowodowała śmierć brata. Stara Buciowa płacząc zaprzeczyła winie. Na obronę swą podała, że nieraz mówiła, że syn jej dokucza, że dałaby flaszkę wódki temu, kto by spowodował jego śmierć, ale nie myślała tego serio. Trzej dalsi oskarżeni bronili się, że ze sprawą tą nie mają nic wspólnego.

Trybunał wydał wyrok, mocą którego skazano głuchoniemą Annę na 2 lata więzienia, Ewę na 4 lata, matkę na 3 lata, Piotra Kozaka na rok więzienia z zawieszeniem, Irenę Chruścielową na rok więzienia z zawieszeniem, a Marję Kozak uwolniono od winy i kary. Obróńca zgłosił wniesienie apelacji.

Najmłodszy książę belgijski.

po raz pierwszy „pozuje” przed obiektywem aparatu. Obok z prawej strony, Josephina Charlotte, z lewej następcą tronu, książę Haudouin.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

300 tys. złotych ofiarowała Ciunkiewiczowa współnikom

Kraków, 29. VI. (tel. wł.) W Krakowie komentowane jest szeroko aresztowanie Marii Ciunkiewiczowej oraz trzech jej współników. Osobnicy ci byli dziś przez cały dzień przesłuchiwanymi przez sędziego śledczego. Jak się okazuje, sprawa zainscenizowana miała być na wielką skalę. Dotychczas nie udało się jeszcze ustalić wysokości kwoty, którą Ciunkiewiczowa miała od niej otrzymać za przyznanie się do sfingowanej kradzieży. Według zeznań poszczególnych osób, kwota ta miała dojść do 300 000 zł. Do nawiązania kontaktu między Ciunkiewiczową a resztą oszustów doszło już po procesie apelacyjnym, kiedy ślusarz Mrowiec zwrócił się do niej z listem, zawierającym propozycję dokonania tej transakcji. Nie otrzymawszy od niej żadnej odpowiedzi odwiedził ją w pensjonacie, gdzie rzecz doszła do skutku. Spotykali się następnie kilkakrotnie i omawiali szczegóły afery. Aby dać rzekomym złodziejom dowody dokonanej kradzieży, Ciunkiewiczowa wręczyła Mrowcowi tysiące franków francuskich oraz złoty medalion, który nie figurował wprawdzie wśród rzeczy zaasekurowanych, ale był na liście skradzionych jej przedmiotów. Z temi dwoma dowodami 3-ch oszustów wyjechało do Katowic, gdzie chcieli spowodować aresztowanie siebie. Dopiero po powrocie do Krakowa medalion odnaleziony został w taksówce szofera Jagusińskiego, który woził współników Ciunkiewiczowej

do Katowic. Wówczas trzeci współnik Kołodziejczyk zgłosił się z tym medalionem do policji.

Dzisiejszej nocy wyjechał do Gdyni wywiadowca tutejszego Urzędu Śledczego, który swego czasu prowadził dochodzenia w tej sprawie w Krakowie.

Obchód Święta Morza w Katowicach

Dnia 29 bm. rozpoczęły się na terenie Śląska i całej Polski uroczystości związane z propagandą i popularyzacją problemów morskich z okazji „Święta Morza”.

W pierwszym dniu odbył się w Katowicach w różnych częściach miasta koncert orkiestr. Wieczorem urządzono w Zawodziu, Dolinie 3 Stawów i Brynowie tradycyjne wianki.

Wczoraj rano, po podniesieniu bandery na Rynku, odbyła się przed gmachem Śl. Urzędu Wojewódzkiego msza polowa, w której wzięły masowy udział wszystkie organizacje oraz tłumy publiczności. Po mszy św. ruszono pochodem na Rynek,

Szalone harce dorożkarza Dwie ofiary galopady

Warszawa, 29. VI. (tel. wł.) Dziś wczesnym rankiem ulicami Leszna a następnie Żelazną jechała dorożka konna, w której oprócz dorożkarza znajdowało się 3 pijanych pasażerów. Dla większej fantazji dorożkarz korzystając z wczesnej pory i małej liczby przechodniów wjechał na chodnik wywracając po drodze budki

z papierosami i gazetami. Przy zbiegu ul. Lesznej i Żelaznej wskoczył do dorożki policjant, lecz dorożkarz uderzył go „bykiem” tak silnie, że policjant wypadł z dorożki. Po chwili poderwał się z ziemi i poraz i poraz drugi wskoczył do dorożki, chwytając za lejce. Pijany dorożkarz poraz drugi uderzył „bykiem” policjanta. — W tej chwili jeden z pijanych pasażerów wyrwał policjantowi pałkę gumową, drugi zaś porwał mu ubranie a trzeci usiłował go rozbroić. Policjant skopany i pobity własną pałką gumową stojąc w obronie własnego życia wyjął rewolwer i zagroził strzelaniem. Gdy awanturujący się pasażerowie usiłowali mu odebrać rewolwer w czasie szamotanii się padł strzał, który ugodził w brzuch dorożkarza Czesława Karolaka (Zawiszy 6). Na odgłos strzału nadbiegło dalszych 2-ch policjantów, którzy awanturników zatrzymali i odprowadzili do aresztów policyjnych. Ciężko rannego dorożkarza umieszczono w szpitalu Dzieciątka Jezus, zaś pobitego policjanta opatrzył lekarz pogotowia. Aresztowani zostali następnie oddani do dyspozycji sędziego śledczego.

—oxo—

Porażeni prądem

Tragiczny wypadek w Kostuchnej

Ubiegłego wieczoru w czasie przygotowań do dekoracji na „Święto Morza” przed fabryką „Śląskiego Przemysłu Cynkowego” w Kostuchnej, obalił się jeden z żelaznych słupów i spadając znalazł oparcie na sieci przewodów wysokiego napięcia. Nie zdając sobie sprawy z niebezpieczeństwa Tomasz Motyka, Leon Fryc i Jan Grek z Kostuchnej, którzy współdziałali przy dekorowaniu, chcieli słup przytrzymać i w tym momencie ulegli porażeniu prądem. Dwaj z nich — Tomasz Motyka, żonaty, oraz Leon Fryc, ponieśli śmierć na miejscu. Jan Grek w ciężkim stanie został przewieziony do szpitala. Wypadek ten wywołał wstrząsające wrażenie.

Umowa taryfowa w górnictwie nie będzie wypowiedziana

Jak się dowiadujemy, wbrew krążącym pogłoskom i ogłaszanym przez niektórych zapowiedziom, wygasająca obecnie z terminem na 31 lipca umowa taryfowa w górnictwie nie będzie na 1-go lipca wypowiedziana przez górnośląski przemysł węglowy i jej moc przedłuży się tem samem automatycznie na dalsze 3 miesiące, t. j. do 31. października r. b.

Jest to okoliczność nader pocieszająca, bowiem dla robotników okres lata jest najgorszym do ewentualnych rokowań o nową, umowę zarobkową. Konjunkturalne

pogarszanie się sytuacji na rynku węglowym w lecie daje przemysłowcom do ręki niepośledni atut, którego wymowie robotnicy nie wiele mogą przeciwstawić. Na jesień natomiast atut ten odpada a przeciwnie, wobec pełnego sezonu węglowego, akcje robotników ulegają znacznemu wzmocnieniu.

Nie można oczywiście jednak zgóry przewidzieć, czy przemysłowcy węglowi nie zechcą umowy wypowiedzieć na jesieni.

—oxo—

Ziemia wchłonęła konia Zdradliwe pułapki na bieda-szybach

Z Siemianowic donoszą: Na terenie biedaszybów koło huty „Wiara”, zdarzył się wczoraj osobliwy wypadek. Przybył tam z furmanką zaprzęzoną w jednego konia po mial węglowy, Jan Szatkowski z Czeladzi (Węgrda 44). W pewnym mo-

mentie, kiedy Szatkowski zajęty był ładowaniem mialu, zapadła się ziemia pod koniem i to tak głęboko, że konia zupełnie ziemia zakryła i udusiła. Dla przewiezienia mialu Szatkowski musiał sobie wynająć innego konia.

stwo handlowe udzielił śląskiemu przemysłowi elektrotechnicznemu zamówienia na dostawę elektrycznych świdrów na przeszło 400 000 zł. Należność za dostawę zostanie uregulowana natychmiast po odbiorze towaru.

Piorun zabił przechodnia

W czasie szalejącej nad Starą Wsią w pow. Pszczyńskim burzy uderzył piorun w idącego drogą Emanuela Pierzchałę z Pawłowic. Poniósł on śmierć na miejscu. Zwłoki przewieziono do szpitala Joannów w Pszczynie.

—oxo—

Prowokatorzy i wywrotowcy

Działalność destrukcyjna niektórych ugrupowań mniejszości niemieckiej na G. Śląsku powoduje, że ciągle słyszymy o wypadkach prowokacji i znieważania narodu polskiego.

Posterunek w Halembie doniósł do prokuratury dla ukarania mieszkańca Biełszowic, Jana Brzózki, mistrza dekarckiego, który dopuścił się zniewagi narodu polskiego.

Podobnie Komisariat policji w Mysłowicach przytrzymał Wernera Rolle (ulica

Pszczynska 9) z zawodu drukarza, który uzewnętrzniając w lokalu Kupki swoje przekonania polityczne wznosił okrzyki „Heil Hitler”, prowokując tem obecnych tam gości Polaków.

Na narożniku ulicy Krakowskiej i Kunegundy w Zawodziu znaleziono większą ilość ulotek nawołujących do strejków, demonstracji, zebrań, wieców i masówek przeciwko obozom odosobnienia, które wydała KPP.

Loteria życia

Znowu jeden postrzelony przez mytnik

Na odcinku placówki Straży Granicznej w Chorzowie, napotkał patrolujący strażnik na niosącego przemyt z Niemiec mieszkańca Czeladzi, Antoniego Dworaczka (Bytomska 35). Ponieważ Dworaczek na wezwanie strażnika się nie zatrzymał a przeciwnie zaczął uciekać, „zielonek” oddał za nim jeden strzał, który trafił Dworaczka w prawą nogę. Odstawiono go do szpitala powiatowego w Szarleju.

Krwawa kąpiel

Obok stawu przy szybie Ewalda w Mysłowicach doszło do niewyjaśnionych dotąd powodów do krwawej bójk między Józefem Badurą z Szopienic (Warszawska 40) a Antonim Barą i Władysławem Litke z Mysłowic (Szambelna 1), w toku której Badura został pokłóty nożami i w ciężkim stanie odwieziono go do szpitala.

Doktor potrzebował dynamitu

Podczas rewizji przy opuszczeniu pracy przez robotników kop. Mysłowice, znaleziono u Franciszka Doktora z Brzezinki pewną ilość lignozytu, używanego do rozsadzenia węgla, skradzionego podczas pracy.

Policja przeprowadza dochodzenia, celem stwierdzenia do jakich celów. Doktor potrzebował materiału wybuchowego.

—oxo—

SPORT

Liga państwowa

„Legia” Warszawa — „Wisła” Kraków 3:2

„Garbarnia” Kraków — „Pogoń” Lwów 4:1

„Warta” Poznań — „Podgórze” Kraków 3:2

Liga Śląska

K. S. Dąb — Amatorski K. S. 2:3 (1:2)

Zupełnie niespodziewany „fuks” A. K. S.-u, przyniósł ostatniemu zwycięstwo nad dosyć osłabionym zespołem beniaminka. Typowa walka o punkty, gospodarze

bez Geislera, Kessnera, Dytki oraz Hermana. Widzów 800; sędzia p. Cyganek mierny.

„Śląsk” Świętochłowice — T. S. Kożara-wa Żywiec 6:1 (5:0).

Generalne zwycięstwo „Śluzaków”, dla których bramki zdobyli God 3, Gieroch 2, oraz Bryła 1. Mecz prowadził wzorowo p. Drożdż wobec 1500 osób publiczności.

K. S. Chorzów — Czarni Chropaczów 0:1 (0:0).

Zgoda Biełszowice — Naprzód Ruda 3:2 (2:2).

24 Szopienice — Kościuszkowice 4:2 (1:0)

Wyjazd „Wawelu” z Nowej Wsi do Zabrze, gdzie w spotkaniu towarzyskim „Wawel” miał się zmierzyć z S. V. Deichsel nie doszedł do skutku z powodu trudności paszportowych.

„Gryf” Toruń — K. S. Ruch 3:3 (1:2)

W ub. poniedziałek, po meczu z Wartą, zespół mistrza Polski gościł w Toruniu, gdzie w spotkaniu przyjacielskim z mistrzem tamt. okręgu osiągnął tylko remis. Ruch wystąpił w pełnym składzie, a bramki dlań zdobyli Urban w 14-tej, Wilimowski w 25 i Badura na 5 minut przed końcem.

„Wilimowski w I. lidze angielskiej...” Arbitr meczu międzypaństwowego Danja-Polska, Anglik D. Rund, wyraził

się bardzo pochlebnie o naszych piłkarzach. Między innymi specjalnie wyróżnia Wilimowskiego i Nawrot, których jego zdaniem możnaby od razu wstawić do I. ligi angielskiej, gdzie byłiby oni bezsprzecznie chlubą każdej drużyny.

Nadmienić wypada, iż pochwała ta jest o tyle zaszczytniejsza, że p. Ruud jest jednym z nielicznych znawców piłkarstwa europejskiego wśród anglików, bowiem sędziował już 15 meczów międzynarodowych na kontynencie.

Na onegdajszym posiedzeniu Śląskiego OZPN dokooptowano w miejsce dotychczasowego kapitana związkowego, p. Alojzego Budnioka, członka Zarządu OZPN, p. Dyrde. Czy wybór przyniesie poprawę, znajdującemu się w upadku piłkarstwu śląskiemu, pokaże najbliższa przyszłość. Sądzić jednak musimy, że wybór ten nie jest najszczyśliwszy, gdyż pominięto znawców naszego piłkarstwa tej miary, jak byłego reprezentacyjnego bramkarza prof. Kisieleńskiego, bud. Lubinę oraz znanego i cenionego ogólnie p. Wybińskiego. (hr.)

—oxo—

Drużyna szablowa Polski

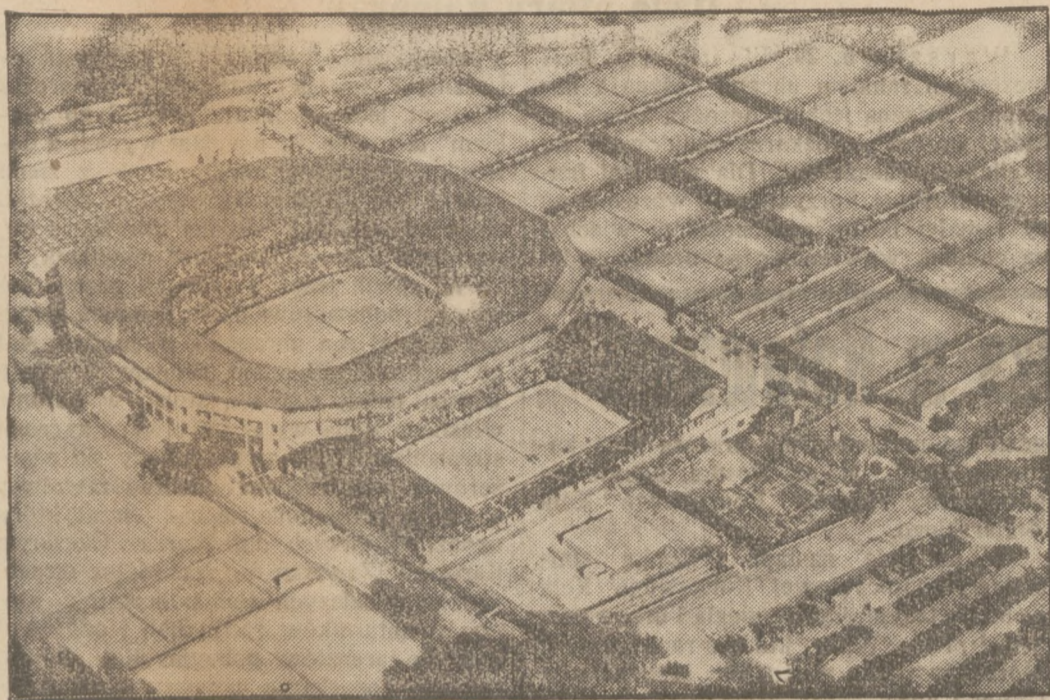
zdobyła na mistrzostwach Europy w Warszawie bardzo zaszczytne 3 miejsce, dzięki odniesienemu nad drużyną niemiecką zwycięstwu w stosunku 9:5. Temsamem uzyskano maksimum naszych marzeń. Skład naszej bohaterskiej ekipy brzmiał: Sobik, Dobrowolski, Segda i Suski.

RADIO

KATOWICE, Sobota, 30 czerwca 1934 r.

8,30 „Kiedy ranne wstają zorze”. — 6,35—7,25 Muzyka, płyty, w przerwach gimnastyka i chwilka dla pań domu. — 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej oraz wiadomości meteorologiczne 12,10 Muzyka — 13,05 Koncert — 14,00 Wiadomości gospodarcze — 16,00 Muzyka 17,00 Słuchowisko dla dzieci — 17,25 Skrzynka dla dzieci — 18,00 Feljeton literacki — 18,15 Recital skrzypcowy — 18,45 Pogadanka — 18,55 Rozmaitości — 19,00 Odczyt o fotografii — 19,15 Wiadomości sportowe — 20,00 Koncert Chopinowski 20,30 Odczyt w języku angielskim — 20,45 „Norma” — opera Belliniego.

Korty tenisowe w Wimbledon.

gdzie rozgrywa się obecnie nieoficjalne mistrzostwo świata.

W Rabacie — stolicy Mohammeda III.

NIECZYSTA RĘKA SUŁTANEK.

Zycie w haremie.

Rabat, w czerwcu.

W dawniejszych czasach trzy stolice Marokka — Fez, Meknes i Marrakech — kolejno gościły swego władcę. Od czasów protektoratu francuskiego sultan przebywa głównie w Rabacie, siedzibie generalnego rezydenta. W każdym pałacu zamieszkuje w przybliżeniu tysiąc osób mężczyzn i kobiet. Starsze żony i krewnie niemal nigdy nie zmieniają miejsca zamieszkania, tylko matka sultana i małżonki legalne (dwie do czterech) towarzyszą mu wszędzie ze służbą.

Pałac w Fez jest wspaniały. Posiada olbrzymie ogrody, zbiorniki kryształowej wody, aleje cyprysowe, wyłożone mozaiką, obfitość drzew palmowych, granatowych, róż i jaśminu.

Harem (od arabskiego słowa haram, tłumaczącego się: „zakazany”, „wzbroniony”), zajmuje odosobnioną część rezydencji pałacowej.

Matka sultana cieszy się powszechnym szacunkiem.

Autorytetem swym zarządza całym drobnym ruchliwym światem haremu, otaczając największą opieką i miłością najulubieńszą wśród legalnych żon sultana.

Wszystkie małżonki władcy Marokka pochodzą z rodów arystokratycznych, są bądź potomkiniami szeryfów, bądź córkami dostojników. Wypadki rozwodu lub powtórnego wstąpienia w związki małżeńskie trafiają się bardzo rzadko; po większej części całe ich życie upływa w jednym haremie. Panie te prowadzą tryb życia książęcy: wstają późno i wiele czasu poświęcają swej toalecie. Piękność i elegancja w haremie, jak i gdzie indziej, są bronią kobiecą zarówno obronną, jak i zaczepną. Gdy pierwsza toaleta zostaje ukończona, Murzynka wnosi na błyszczącej tacy miedzianej pierwsze śniadanie: pikantne zupy, mleko, ciastka, masło i pieczywo, oraz herbatę.

Pierwszym strojem porannym mieszkanki haremu sultańskiego jest „czamir” — rodzaj długiej białej koszuli, zapiętej pod szyją, na którą później wkłada się suknię z miękkiej wełny, w delikatnym odcieniu, lub adamaszkowa, o szerokich rekawach, t. zw. „kaftan”, a na ten ostatni dopiero „feradze”, kołnier z lekkiego muślinu. Dookoła stannu obwija się „medama” — pas tkaczy ze złota i srebra, zamknięty na wspaniałą sprzączkę ze złota, bogato ozdobioną drogocennymi kamieniami, na ręce nakłada się złote bransoletki lub koła z masywnego srebra; na szyi lśnią drogie naszyjniki ze szmaragdów i pereł.

Dookoła starannie uczesanych włosów owija się jedwabna chustka w jaskrawym kolorze, t. zw. „Sebnia”, której frendzle wdzięcznie zwieszają się z jednego boku. W uszach błyszczą się długie i ciężkie kolczyki, ze względu na ciężar swój podtrzymywane nici, owijającą się dookoła głowy, a ukryta pod jedwabnym turbanem.

W dni świąteczne i podczas uroczystości czoło sułtany ozdobi diademem złotym z drogocennymi kamieniami.

Siedząc przed lustrem, każda sułtanka pociąga rzesy swe „kohelem” zapomocą długiej igły.

oraz rysuje brwi swoje w „luki miłości”. Paznokcie rąk i nóg pomalowane są henną na kolor czerwony, a „suak” krasi dziąsła i usta dla uwydatnienia blasku zębów w uśmiechu.

Po ubraniu się i naciąganiu na nogi miękkich pantofli, haftowanych jedwabiem i złotem, sułtanka opuszcza swój pokój i w kolejności hierarchicznej idzie przywitać matkę sultana. Po załatwieniu wszelkich formalności, przepisanych grzecznością względem matki swego pana, sułtanka składa sobie wizyty, gawędzą, zajądają słodczyki i zabawiają się z dziećmi, poczem udają się do ogrodu — jedyne miejsce, gdzie wolno im ukazywać się bez zasłon na twarzy.

W międzyczasie sultan udziela audiencji, słucha sprawozdań swych „uzara”, oraz dragomena, tłumaczące-

Przyczepka samochodu ciężarowego uśmierciła synka emigranta polskiego.

Na ulicy Faubourg d'Arras w Bethune wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą

padło dziecko polskie.

Mały 9-letni Kazimierz Płańczyk, wracając ze szkoły do domu rodzicielskiego przy ulicy de la Deule w towarzystwie swoich kolegów. Nagle Płańczyk zbiegł z chodnika na

jezdníę w chwili gdy nadjeżdżał samochód towarowy Irene Richard handlarza jarmarcznego z Cateau z przyczepką stylu. Przyczepka uderzyła w chłopca i zmiażdżyła mu zupełnie klatkę piersiową tak, że

wyziono ducha.

Menada kukuku.

DZIWAČNE TONY.

Menada kukuku — tak nazywa się instrument muzyczny papuasów, którzy używają go w dni swoich uroczystości religijnych,

podczas pełni księżyca.

Ten najdziwniejszy instrument świata składa się z dużej, doskonale wygładzonej, okrągłej tarczy drewnianej, grubości mniej więcej 8 centymetrów, o średnicy 90 do

120 cm. Dobiera się najtwardszy gatunek drzewa do wyrobu tej tarczy, co nie przeszkadza temu, że jest ona bardzo ozdobnie rzeźbiona.

Po nastaniu pełni księżyca zbierają się należący do orkiestry dzikusy

na dachach swoich chat.

Fancerze pozostają na dole. Przed uroczystością obowiązuje muzykantów długotrwały post, w czasie którego piją oni niezmierne wprost ilości wody dla przeczyszczenia wnętrza. 5-ciu lub 6-ciu grajków siada w kole. Opierają tarcze drewniane o kolana, następnie każdy z nich unosi przepiętą brzusznie jak może najwyżej, poczem wciska kraj tarczy jaknajgłębiej w jamę brzusznią, doprowadzając do tego, że przepięta jego spoczywa na drzewie. Po tych wstępnych przygotowaniach wszyscy grajkowie

otwierają jaknajszerzej usta.

Stary zazwyczaj papuas, szef orkiestry, stoi w środku i okręca się wokół, uderzając do taktu łagodnie kamiennym młoteczkiem w środek tarczy drewnianej. Wydaje się to zupełnie nieprawdopodobne, ale zostało wielokrotnie stwierdzone przez naocznych świadków, że z ust grajków wychodzą głębokie, wibrujące tony, przypominające różnego rodzaju trąbki, używane w orkiestrach europejskich.

PODSŁUCHANE.

W SĄDZIE.

Przewodniczący, krótkowidz, zwraca się do adwokata, biorąc go przez pomyłkę za świadka:

— Proszę, niech pan przysięgnie, że pan powie prawdę, całą prawdę i tylko prawdę...

Adwokat, niemile zaskoczony, zbliża się powoli do stołu sędziowskiego tak, że przewodniczący wreszcie

spozstrzega pomyłkę.

— Bardzo mi przykro, panie obrońco — dodaje natychmiast sędzia — przepraszam pana najmocniej. Doprawdy, nie chciałem pana obrazić.

ZROBŁ SWOJE.

— Ubezpieczyłem się na dziesięć tysięcy złotych, które dostaniesz na wypadek mego śmierci. Czy mogę jeszcze co zrobić dla ciebie?

— Żonczka: — Na tym świecie już nic więcej

KTOŚ WOLA GO DO TELEFONU.

Uczeń: (do majstra): — Zdaje się, że ktoś prosi pana do telefonu.

Majster: — Co to za gadanie! Czy wola mnie, czy też nie? Co powiedział?

Uczeń: — Zawołał: Jesteś, stary idjoto!

NIEOSTROŻNOŚĆ.

Pan Lipower wyjechał za interesem. Po kilku dniach wraca niespodziewanie do domu i zastaje swoją żonę w objęciach jakiegoś młodzieńca.

Zdradzony małżonek, krztusząc się ze złości, uderza pięścią w stół i krzyczy wściekły:

— Balbina! To jest świństwo! Jak możesz być tak nieostrożna. Całe szczęście, że to tylko ja widziałem!

Niemieckie derby

zakończone zostały onegdaj w Hamburgu. Zwyciężył ogier „Błyskawica”.

Wyciągi w Paryżu. Tłumy na trawniku. Totalizator przy wtórze wrzasku dzieciarni.

Paryż, w czerwcu.

Seria dni wyścigowych, z różnorodnych atrakcjach, prowadzi do dnia apoteozy, rozgrywki Grand Prix.

Już od południa tłumy suną do Longchamp. Na placu wyścigowym, świeżym, jak nowa zabawka, z jednej strony widnieją trybuny, przystrojone kwiatami. Sam tor wyścigowy, widziany z bliska, wygląda jak stół bilardowy; z wysokości zaś wydaje się wymalowanym na zielono

gigantycznym chodnikiem,

niętym w ażurowe bariery. Z drugiej strony toru ciągnie się tak zwany „trawnik”, bez żdźbła trawy — miejsce dla biedniejszych widzów.

Znamy w Paryżu młodą i elegancką kobietę, która wraz z mężem swym jest stałym gościem na wyścigach, na uprzywilejowanej części placu, zwanej „pesage” — dookoła miejsca wagi dzokierów. Otóż, jakkolwiek w tej atmosferze elegancji i zbytku czuje się na miejscu, od czasu do czasu z ukrytą zawiścią spogląda na „trawnik”. Miejsce to — bowiem — wre życiem spektakularnie paryskim, pełnem niesłychanej intensywności.

„Trawniki” zalegają gesty tłumy, wśród których słychać okrzyki, znajome bywalcom. Oto „tipsterowie”, służący wskazówkami niezdecydowanym „zakładnikom”. Każdy ma swój sposób namawiania do gry w totalizator i swoich faworytów wśród koni.

Jeden z nich wykonywał coś w rodzaju tańca Czerwonoskórych dookoła afisza, zapelnionego ręcznym piśmem, a rozłożonego na ziemi

i w rogach przyciśniętego kamieniami. Na tym afiszu „tipster” stara się dowiedzieć, że w zgodzie z jego metodą, stosowaną od miesiąca, można wygrać tyle, by móc spędzić wywczas nad morzem. Jakkolwiek słuchają jego dowodzeń cierpliwie, „Czerwonoskóry” krzyczy i gestykuluje zawzięcie. Inny znowu „tipster”, znany na trawniku pod nazwą „ślepa z Chantilly”, w czarnych okularach i z białą laską w ręku,

rozdaje papierki,

tłumacząc coś głosem spokojnym i cichym. Słowem: metody są bardzo indywidualne.

Prócz tipsterów na trawniku rej wola sprzedawcy lemoniady. Napoje alkoholowe nie mają powodzenia na wyścigach, gdyż każdy pragnie zachować zimną krew. Natomiast co za orgia oranżad, cytrona, grenadyny i lemoniady miętowej! Sprzedawcy wykazują złośliwość kupiecką: „Kto pragnie się napić? — wołają — lepsze to od szampa na!” „Pijcie państwo, a wygracie na pewno!” Zachęcając jeszcze nabywców dodatkiem: „Lemoniada na wodzie z Chantilly!”

Nadchodzi wreszcie godzina zdecydowania się na postawienie „stawki”. Widzowie na „trawniku” przeważnie decydują się na to w ostatniej chwili. Doostatka rozważają wskazówki, udziela im przez tipsterów, a w końcu korzystają z „tipu” przygodnego znajomego, spotkanego przy okienku totalizatora.

Po załatwieniu tej formalności obiecają najdogodniejszy punkt obserwacyjny wzdłuż toru, poczem delektują się spokojem ostatnich pięciu minut przed startem koni. Kości zostały rzucone: troski minęły, a na żal jeszcze czas. Korzystając z tych chwil odprężenia, za wiera się znajomości z sąsiadami, i wszyscy zarówno przechwalają się swoją znajomością koni.

przy niepokoiu małżonek,

drżących o ewentualne straty pieniężne mężów, i wtórze wrzasków dzieciarni, która przy wszelkich zabawach nieodstępnie towarzyszy rodzicom.

Wreszcie następuje emocjonujący moment startu: wszyscy unoszą się na palcach, wyciągają i wykręcają szyje.

Widzowie pierwszego rzędu tłumaczą stojącemu poza ich plecami momenty widzenia na turfie, gdyż następne rzędy widzieć mogą tylko tułowia dzokierów nad łbami końskimi. Niektórzy z widzów — najbardziej zapaleni — ustawicznie galopem przebiegają z jednej strony na drugą i z miejsca na miejsce, co tworzy nieopisany zgiełk i ruch na „trawniku”.

Po każdym biegu następuje „run” na baraki z totalizatorem i — oczywiście — niewczesne żale spowodowane przegraną.

W międzyczasie z drugiej strony toru bywają „pesage” wśród dwóch rzędów krzeseł odbywają spacer na ograniczonej przestrzeni, będący ostatnim wyrazem „szyku”.

Panowie Jockey - Club'a

początek się z dystynkcją

w swych żakietowych garniturach i getrach, pod szaremi cylindrami, z butonierką, ozdobioną orchideą. Panie obnoszą suknie, o których jutro piszą „dzienniki”. Wśród elegancji publiczności dyskretnie przesuwają się manekiny, lansujące nowe kreacje pierwszorzędnym domów krawieckich.

Na trybunie prezydenta, obserwującej przez wszystkich, pełno „sław” polityki, bądź w sztywnych kofierzykach i cywilu, bądź w mundurach woj-

skowych... Kilka jasnych plam — p. Le brun i żony ambasadorów...

Na „pesage” dystyngowany wielki świat uśmiecha się półgębkiem, obojętny na wygrane lub niewygrane, i po skończonych wyścigach wśród podwojnego szpaleru gapiów ciągnie do czekających Rolls - Royce lub zwyczajnych taksówek. Zdobywcy wygranych na „trawniku”, śmiejąc się radośnie, rozgają dni wesoło, rozpychają mniej szczęśliwych towarzyszy, o zasępionych minach. Sprzedawcy zabierają

resztki trunków i słodczy...

Dzień zbytku, dzień zapomnienia, wysłiznął się z otchłani czasu...

Mal.

Humor i satyra SZCZYT TRESURY.

Pan Zenobiusz Hochman kupił sobie zieloną papugę. Ptak okazał się niezwykle pojętny i wkrótce powtarzał zasłyszane zdania. Pewnego razu Hochmana odwiedził kolega. Gospodarz przedewszystkiem pokazał mu papugę:

— To jest bardzo mądry ptak, prawie wszystko mówi! — pochwalił ją pan Zenobiusz.

— A dlaczego ona teraz nie nie gada? — zapytał znajomy.

— Bo pogniwałam się. Od wczoraj nie rozmawiamy z sobą!

Z ŻYCIA SZKOLNEGO.

Na lekcji przyrody nauczyciel mówi:

— Na poprzednim wykładzie mówiliśmy o fruwających rybach. Malowanczyk, opowiedz nam co wiesz o nich?

Malowanczyk oczywiście nic nie pamięta, przez chwilę namyśla się, wreszcie mówi:

— Do fruwających ryb zaliczamy sardynki.

— Malowanczyk, czyś ty zwarjował?

— Narazie nie, ale wczoraj przeczytałem w gazecie, że do Warszawy przywieziono samolotem 3000 pudełek sardynki.

Narzęczona z bui na obrażnia. Pamiętniki pięknej Kalandy.

W Hiszpanii odbył się ciekawy proces, którego bohaterką jest młoda dama o nieokreślonej wprost fantazji.

Kalanda S. urodziła się wprawdzie w południowej Ameryce, ale całe życie spędziła w Hiszpanii. Rodzice jej prowadzili cygański tryb życia i wędrowali ustawicznie z Kalandą, jako dzieckiem, z miasta do mia-

sta. Dzień Kalandy jest

osobą prawie dorosłą

i już od dwóch lat utrzymuje się samodzielnie, jako sprzedawczyni w składzie win.

Mniej więcej pół roku temu Kalanda zaczęła się z policjantem. Początkowo oboje byli bardzo szczęśliwi, dopóki monotonia szczęścia nie wyprowadziła z równowagi narzęczoną. Dusza jej poczuwała potrzebę ustawicznych i sensacyjnych przeżyć. Ponieważ nie istniały one w rzeczywistości, przeto panienka zmyślała najbardziej nieprawdopodobne historijki i wpisywała je do swego pamiętnika. Ustęp z tego pamiętnika lubiła wieczorami czytać narzęczonemu, przedstawiając

je jako prawdę.

Opowiada m. in. że należy do bandy szpiegowskiej, podając coraz więcej niezwykle zawiśniętych szczegółów. Mówiła tak przekonująco, że w końcu jej narzęczony uwierzył we wszystko i z rozdartym sercem zameldował się u swego zwierzchnika, któremu złożył meldunek o wykryciu przestępstwa. Pocieszała go jedynie nadzieją uzyskania awansu, a co najmniej nagrody pieniężnej za unieszkodliwienie groźnego szpiega.

Piękna Kalanda znalazła się naturalnie w więzieniu. Nie straciła sama fantazji. Opowiadała niestworzone historie w dalszym ciągu. Sprawiało jej ogromną przyjemność, że całą policję hiszpańską postawiono na nogi i ścigano według jej wskazówek nieistniejącą bandę szpiegowską. Wszystkie poszukiwania oczywiście nie dały wyniku. Po paru tygodniach takich igraszek poprosiła Kalanda w zeznaniach kilka błędów,

wykazujących sprzeczności.

Przyciśnięta do muru wyznała dopiero wówczas, że cała historia jest od początku do końca przez nią zmyślona, że wszystko to skomponowała, aby zaimponować swojemu narzęczonemu.

Ze względu na młody wiek — liczy ona lat 18 — sąd skazał ją bardzo łagodnie i zawiesił wykonanie kary. Narzęczony jednak zrezygnował z ożenku i wyrzekł się panny o tak bujnej wyobraźni.

Zona zabiła męża gdy wrócił pijany do domu.

W jednym z domów przy ulicy Jeannot w Nancy rozegrała się straszna tragedia małżeńska, 43-letni robotnik, Albert Stuzemann, został pchnięty nożem przez własną żonę i padł trupem na miejscu. Zabójczyni oświadczyła podczas posłucha-

nia w komisariacie policji, że mąż jej wrócił późną nocą do domu pijany i chciał ją zamordować nożem. Podczas bójk, jako się miała rzekomo wywiązać między małżonkami, niewiasta wyrwała noż z ręki męża i zadała mu nim śmiertelny cios.

Stalowa lina zabiła robotnika podczas budowy nowego domu.

Na terenie fabryk Kuhlmann w Marquette wydarzył się podczas budowy nowego budynku straszny wypadek. Gruba stalowa lina od lewaru, służącego do podnoszenia ciężarów zerwała się, skutkiem czego zdarta została izolacja drutów, przez które przepływał prąd o wysokim na-

pięciu. Nastąpiło krótkie spięcie. 3 robotników, stojących w pobliżu odniosło ciężkie poparzenia. Najcięższych obrażeń doznał robotnik polski, Walenty Adamczak. Lat 31, zamieszkały w Marce en Baroeul. Mimo na tymczasowej pomocy lekarskiej, nieszczyśliwy życie zakończył.

15-lecie Wersalu.

Tłumy paryżan przed zamkiem w czasie podpisywania traktatu.

Pożegnany list babci. KRZYK W NOCY.

Ponura tragedia rodzinna rozegrała się w Berlinie. Policja otrzymała przed kilku dniami wiadomość, że robotnica Marja Poetsch zniknęła wraz z 4-letnim swoim wnukiem, aby popełnić samobójstwo. Marja Poetsch opuściła wieczorem mieszkanie swojego syna i jego żony wraz z swoim wnukiem Wolfem gangiem i nie wróciła więcej. Jeszcze tego samego dnia syn otrzymał od matki list, w którym zawiadamia go, że zamierza popełnić samobójstwo

wraz z ukochanym wnukiem.

Z listu można było wywnioskować, że powodem rozpaczliwego kroku matki były nieporozumienia rodzinne.

Policja powiadomiona o tem, rozpoczęła natychmiast poszukiwania. Onegdaj w nocy usłyszano nagle rozpaczliwe krzyki kobiety i chłopca na jeziorze Wanusee pod Berlinem.

Oddział ratunkowy puścił się natychmiast łodziami na jezioro, lecz nie znalazł nikogo. Dopiero przed dwoma

dniami znaleziono w kąpielisku nad jeziorem Wanusee zwłoki Marji Poetsch i jej 4-letniego wnuka.

Zona zabiła męża gdy wrócił pijany do domu.

W jednym z domów przy ulicy Jeannot w Nancy rozegrała się straszna tragedia małżeńska, 43-letni robotnik, Albert Stuzemann, został pchnięty nożem przez własną żonę i padł trupem na miejscu. Zabójczyni oświadczyła podczas posłucha-

nia w komisariacie policji, że mąż jej wrócił późną nocą do domu pijany i chciał ją zamordować nożem. Podczas bójk, jako się miała rzekomo wywiązać między małżonkami, niewiasta wyrwała noż z ręki męża i zadała mu nim śmiertelny cios.

Stalowa lina zabiła robotnika podczas budowy nowego domu.

Na terenie fabryk Kuhlmann w Marquette wydarzył się podczas budowy nowego budynku straszny wypadek. Gruba stalowa lina od lewaru, służącego do podnoszenia ciężarów zerwała się, skutkiem czego zdarta została izolacja drutów, przez które przepływał prąd o wysokim na-

pięciu. Nastąpiło krótkie spięcie. 3 robotników, stojących w pobliżu odniosło ciężkie poparzenia. Najcięższych obrażeń doznał robotnik polski, Walenty Adamczak. Lat 31, zamieszkały w Marce en Baroeul. Mimo na tymczasowej pomocy lekarskiej, nieszczyśliwy życie zakończył.

Kobieta w męskim ubraniu Złodzieje zamordowali dozorcę

wyskoczyła z okna III-go piętra. POTWORNA ZBRODNIĄ W ŚĄDZIE.

Łódź, 30 czerwca. W dniu wczorajszym, w godzinach popołudniowych, z okna 3 piętra klatki schodowej przy ulicy Nawróta 64, wyskoczyła na bruk podwórza jakaś mężczyzna. Zawezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził przedewszystkiem, że samobójcą była kobieta w męskim ubraniu, o krótko ostrzyżonych włosach.

Desperatką okazała się niejaka 24-letnia, Eugenia Szejnbar, bezdomna. Odniosła ona okaleczenia głowy i pęknięcie kręgosłupa.

Po udzieleniu pierwszej pomocy desperatkę, w stanie beznadziejnym, przewieziono do szpitala miejskiego w Radogoszczu.

Koło 30 czerwca. Ubiegłej nocy we wsi Dermanin, gminy Skotniki, powiatu tureckiego, dokonano bestjałskiego morderstwa na osobie 33-letniego Fryderyka Belke, mieszkańca wsi Wiesiołków, gminy Kaszew pow. kolskiego.

Belke był dozorcą nocnym sadu owocowego należącego do Justyny Fenerowej. Ubiegłego wieczora dozorca zauważył jakiegoś osobnika kradnącego z sadu agrest i po rzeczki. Belke podszedłszy zniemacka do złodzieja uderzył go prętem żelaznym przez plecy. Osobnik jęcząc zbiegł, pozostawiając w ogrodzie koszyczek z oberwanym agrestem.

Msząc się za pobicie złodzieja powrócił w towarzystwie kilku osobników.

Pod osłoną nocy napastnicy ci przedostali się do sadu i śpiącego w słomianej budce dozorcę związali sznurem, poczem zaczęli

bić kijami.

Przerażliwie jęki Belkego zaalarmowały rodzinę właścicieli sadu. Kilka osób pośpieszyło na pomoc dozorcę, co widząc napastnicy zbiegli, kryjąc się w zmrokach nocy.

Fryderyk Belke, dawał słabe oznaki życia. Ciężko poranionego dozorcę wniesiono do izby i niezwłocznie posłano po lekarza do pobliskiego miasteczka. Przybyły w kilka godzin później lekarz został już tylko stygnące zwłoki.

Mordercy rozbili swej ofierze dosłownie głowę. Trupa zamordowanego Belkego zabezpieczono na miejscu do czasu przeprowadzenia oględzin komisji sądowo-lekarskiej.

Zaalarmowana wiadomością o bestjałskiej zbrodni policja wszczęła energiczne poszukiwania. Na ślad sprawców zbrodni dotąd jednak nie natrafiono.

Dwie wystawy sztuki chrześcijańskiej w Paryżu.

Mamy obecnie w Paryżu dwie wystawy sztuki chrześcijańskiej. Są to: „Wystawa Meki Pańskiej” (L'Exposition de la Passion) w Trocadero i „Wystawa sztuki dzisiejszej” (L'Exposition de l'Art d'aujourd'hui) w pałacu de Rohan.

Na pierwszej z tych wystaw zgromadzono fragmenty związane z meką Zbawiciela: wjazd triumfalny do Jerozolimy, ostatnia Wieczerza, Chrystus w Ogrójcu, osądzenie i skazanie Jezusa, Golgota i śmierć Zbawiciela.

Organizatorzy wystawy, nawiązując do 1900-letniej rocznicy Meki Zbawiciela świata — zebrali niezwykle imponujący materiał artystyczny. A więc, od starożytności chrześcijańskiej poprzez renesans aż do czasów obecnych zgromadzone zostały na wystawie w Trocadero arcydzieła malarstwa religijnego jak Velasquez, Rembrandt, Michał Anioł, Leonardo da Vinci, ilustrujące dzieło i pienia ludzkości. Ponadto widzimy tam emalje, dzieła sztuki z kości słoniowej, witraże, miniaturowe, wyroby złotnicze — a wszystko zestawione w sposób wysoce artystyczny i wprowadzający w podziw liczne rzesze zwiedzających wystawę.

W pałacu de Rohan wystawiono dzieła sztuki religijnej nowoczesnej, spośród których prace Ronault'a Bourdelle'a, Leoir'a, Gustawa Moreau i innych. Prawdziwa rewelacja stanowi tu niezwykle bogaty dział architektury kościelnej.

I oto wnioski, które się nasuwają przy zwiedzaniu tej niezwyklej wystawy. Że artysta, nie mający laski wiary, tworzy dzieła, wprowadzając piękne, nie-

raz w linii i w technice imponujące, ale bez głębszego wyrazu — martwe. Nato miast geniusz sztuki, natchniony żywą wiarą, tworzy arcydzieła techniczne, nie wywołujące beznadziejności i smutku, ale pobudzające najsłabsze odczucia serca.

A drugi wniosek ten, że oddziaływanie sztuki religijnej na kształtowanie kultury ludzkiej posiada olbrzymie znaczenie. Dzieła sztuki religijnej stanowią unaocznioną syntezę wzlotów wyobraźni i woli ludzkiej w tęsknocie do najwyższych ideałów.

Te dokumenty najwyższego sztuki te nagromadzone na wystawie precyzyjne obrazy, rzeźby i tkaniny poglądowo dowodzą, że pierwiastek religijny — wbrew twierdzeniom ignorantów, szerzących w czasach dzisiejszych bezbożnictwo — że ten pierwiastek żywej wiary z duszy ludzkiej nigdy nie zostanie wydarty.

SYTUACJA NA RYNKU NABIAŁOWYM.

(a) W tygodniu bieżącym ceny masła kształtowały się w dalszym ciągu na najniższym poziomie. Płacono w hurcie za kg: masło wyborowe — 2.50, deserowe — 2.40, solone — 2.30, ośłkowe — 1.90; w detalu: masło wyborowe — 3.00, deserowe — 2.80, solone — 2.60, ośłkowe — 2.20.

Dowozy duże, zapotrzebowanie minimalne, tendencja słaba.

Słabiej kształtowały się również ceny jaj, za które w hurcie płacono za skrzynię 1440 sztuk do 62 zł, w detalu do 6 gr. za sztukę.

WĘGIEL ZA OKRETY.

Korespondent paryski berlińskiego pisma „Eildienst” donosi, że rząd francuski przyznał Polsce tytułem rekompensaty za zamknięcia na budowę okrętów w stoczniach „Chantier Naval Français”, dodatkowy kontyngent na przywóz węgla w ilości 33 000 t.

SACHARYNA POD MATERACEM. Wykrycie największej kryjówki przemytniczej.

Z Wilna donoszą:

Od dłuższego czasu policja otrzymywała informacje, iż w Wilnie, gdzieś w rejonie ulicy Makowej mieści się potajemna centrala przemycanych towarów, a w pierwszym rzędzie sacharyny przywożonej z nad granicy litewskiej do Wilna.

Drogą obserwacji ustalono, że „centrala” mieści się w mieszkaniu Łazarza i Estery Kielbaków przy ul. Makowej 7.

Po ustaleniu tych okoliczności policja czekała na nadejście do centrali większego transportu przemytu.

Wczoraj właśnie Wydział Śledczy otrzymał informacje, iż do składnicy Kielbaków do starczono z granicy litewskiej 100 kilogramów

szmuglowanej sacharyny.

W związku z tem około godziny pierwszej w nocy funkcjonariusze Wydziału Śledczego dokonali rewizji w mieszkaniu Kielbaków.

Narazie rewizja nie dała żadnego wyniku. Dopiero po dłuższych poszukiwaniach pod jednym z materaców policja znalazła w 42 jednokilogramowych woreczkach 42 kilogramy sacharyny kryształkowej.

Estery Kielbakową, która tłumaczy się, że sacharyna pozostawiona została w łóżku przez jej zbiegłego przed kilku dniami sub-

lokatora, zatrzymano, gdyż tłumaczenie się nie zawiera ani krzty prawdy.

W wyniku dalszego dochodzenia ustalono, że Kielbakowie byli w stałym kontakcie prawie ze wszystkimi przemytnikami grasującymi na polsko-litewskiej granicy.

Policja jest przekonana, że ze zdemaskowaniem Kielbaków wykryta została

największa kryjówka przemytnicza,

na terenie Wilna. Obecnie prowadzone jest dalsze dochodzenie celem ustalenia, czy zde maskowana centrala nie posiadała również w Wilnie, lub na prowincji oddziałów.

Znalezioną pod materacem sacharynę skonfiskowano i przekazano urzędowi celnemu.

ZAPOTRZEBOWANIE KOLUMBII NA POLSKIE WYROBY WŁÓKIENNICZE.

Konsulat kolumbijski w Warszawie poinformował Centralny Związek Przemysłu Polskiego, że rynek kolumbijski ma zapotrzebowanie na polską przędzę wełnianą oraz materiały wełniane na ubrania męskie i suknie damskie. Dla kalkulacji kupców kolumbijskich i dla obliczenia cła, koniecznym jest podanie przy wzorach dokładnej wagi jednego metra bieżącego ofiarowanego materiału.

PETER KARYE

TRZY PERŁY

15)

Przekład autoryzowany
EUGENJUSZA BALUCKIEGO.

Postępował tak, jakgdyby się nic nie zmieniło w ich stosunkach wzajemnych i jakby dotąd był z nią w ścisłym porozumieniu, grał rolę gotowego do poświęcenia się, zachowującego przytem rozwagę i przebiegłość.

— Słownie ją wykiwałaś, tę złą panią Hooge! Mój Boże, ile złości i złości kobietom! Spoczątku ogień, śmierć, zagłada — a po pięciu minutach już idą ręka w rękę.

— Wier w dodatku jeszcze i podglądałaś. Dobrze zrobione, Jack, robisz po stepy w swoim zawodzie!

Roześmiał się.

— A widzisz, Nancy Rouve, nie jestem osłem i niezdara! Zgadłem, że jeszcze tu przyjdiesz, że będziesz chciała odwiedzić tę niespokojną panią i pocieszyć ją. Przedstaw mnie jako czarny charakter, nie żałuj ciemnych farb, zdobądź jej zaufanie i wybadaj, czy nie dałoby się wziąć szturmem tej fortecy. Rozumiesz, o co chodzi?

— Doskonale rozumiem, Jack Pelton. Ale sądzę, że w swoim własnym interesie zrobisz lepiej, jeżeli zaraz wyjdiesz. Ciesz się swoim sukcesem. Odstawiasz prawdę i dość. Idę do pani Hooge, muszę z nią porozmawiać a resztę, bądź laskaw, mnie pozostaw. Nie chciała bym, by cię dziś tu widział. Mam nadzieję, że ty mnie też zrozumiesz!

Skinął głową i uniósł górną wargę, pokazując zęby; mogło to zarówno oznaczać brzydki uśmiech, jak i wyszczerzenie zębów. Nancy nie zwróciła na ten szczegół uwagi i odwróciła się, gotowa do odejścia. Pelton chrząknął.

— Dobrze, moja mała, pójdę. Zaczekam na ciebie w „Zielonym Namocie”.

Zwolniła kroku i zbliżała. Przecież tam czekał na nią Peer: jeśli się spotka, może dojść do starcia, którego skutków niepodobna przewidzieć. Czy nie lepiej wrócić do domu?

Nie, dość zwlekania! Za chwilę będzie rozmawiała z Elmą Hooge, a Jack.

Spostrzegł jej wahanie i trafnie ujął przyczynę. Jego twarz pozostała niezmieniona, jedynie głos, zniesiony do bezwonne szeptu, był pełen beznadziejnej wściekłości.

— Ach, tak, masz wizytę? Tem lepiej przy tej sposobności też pogawędzimy sobie trochę. Życzę ci przyjemnego spędzenia czasu u pani Hooge!

Nancy już odzyskała zimną krew i, odchodząc, rzekła:

— Dziękuję ci za to, żeś odstąpił prawdziwe oblicze. Dowiedziałem. Ale pamiętaj, jeśli Peerowi cokolwiek się stanie, bądź pewny, że w bardzo krótkim czasie ciebie też diabli wezmą!

Więcej nie spojrzała na niego. Jack

Pelton pochylił głowę jak rozjuszona zwierzę, szybkim krokiem przeszedł przez hall, dał kopniaka jawnicykowi, który miał nieostrożność nawinąć mu się pod nogi, i najkrótszą drogą pojechał do bungalowu Nancy.

Elma miała zamiar położyć się, gdy oznajmiono, że miss Nancy Rouve prosi o widzenie się z nią; po paru minutach była gotowa do przyjęcia późnego gościa i spokojnie patrzyła na Angielkę wchodzącą do jej pokoju.

Nancy ze swojej strony obserwowała Elmę Hooge „u siebie w domu” — jeżeli można nazwać domem pokój hotelowy; młoda kobieta była ubrana w lekką bezpretensjonalną suknię, prosto i po ludzku przyjmowała trochę niezwykłą wizytę. Wyglądała raczej na pannę, przy najmniej robiła takie wrażenie; atmosfera czystości, otaczająca tę piękną, wesołą niezapamiętaną kobietę, głęboko wstrząsnęła Nancy.

W tym momencie z bolesną wyrazistością uświadomiła sobie różnicę między sobą a tą kobietą, też człowiekiem, istotą podobną do niej. Zapewne dla niej te lata minęły bezpowrotnie.

Zbliżyła się do Elmy i uściśliła jej rękę.

Obydwie kobiety milcząc spoglądały na siebie; siostry bez cienia podobieństwa, rozdzielone przynależnością do różnych światów a jednak pokrewne sobie i spokrewnione przez coś silniejsze, niż sama tylko płeć.

Jakie stosunki mogły łączyć Elmę Hooge, starannie wychowane dziecko spokojnej rodziny rotterdamkiej, z Nancy Rouve, awanturką, kobietą z półświatka, współniczką prawie zdeklasowanego zbrodniarza?

Miały jednakowe myśli, ale wystrzeżęły się mówić o tem.

Elma poprosiła Nancy, aby zajęła miejsce, i czekała na wyjaśnienie przyczyn, które spowodowały nocną wizytę.

Nancy odrzuca przystąpiła do rzeczy:

— Pani mnie nie zna, albo zna źle. Naturalnie musi pani mieć o mnie złe wyobrażenie, ponieważ spotkałyśmy się w podejrzanym towarzystwie i w nieczystym otoczeniu. Może pani uwierzyć, że naprawdę kocham Peera Jespera?

Elma oblała się rumieńcem i spuściła głowę. Z jaką okropną otwartością mówiła ta obca kobieta! Jak strasznie nieszczęśliwa musiała być, jeśli się odważyła z temi słowami przyjąć do nieznajomości! Podniosła oczy, spojrzała na Nancy i skinęła głową.

— Wierzę pani, miss Rouve, i jeśli mogę w jakikolwiek sposób pomóc...

Nancy uśmiechnęła się.

— Pani może mnie uszczęśliwić, tak może uczynić mnie szczęśliwą i swobodną. Pani poszukuje swego małżonka i Peer ma towarzyszyć pani; zmuszała go ku temu jakieś powody, o których obydwie nie wiemy. A ja, ja pragnę jednego — pojechać z wami, byle nie zostać tu, w tem otoczeniu.

Zatrzymała się, naraz uczuła potrzebną potrzebę ujrzenia tego co się działo w tej chwili w „Zielonym Namocie”, a czego stać przecież zobaczyć nie mogła. Ledwo dosłyszała słowa Elmy, z których zrozumiała tyle, że pani Hooge zasadniczo nie odmawia jej prośbie. Łagodny brzęk i dalekie dzwonienie zlały się w cichą melodię, jednostajnie dzwierzącą w jej uszach, przez głowę leżącą na jej łóżku.

Napad bandytów na cyrk. Krwawa premjera.

Poznań, 29 6 — Do Chrostowa pod Obornikami przybył cyrk wędrowny Drzewieckiego.

Podczas premjery, zanim służba i publiczność zdołały się zorientować,

wpadło 8 opryszków

i zaczęło demolować urządzenie cyrku. Per sonel stawiał bandytom zdecydowany opór, jednak bezskutecznie, gdyż bandyci zrabowali około 100 zł. gotówką i zbiegli.

Straty, spowodowane przez zdemolowa

nie, wynoszą około 500 zł. Wszystkich bandytów po krótkim czasie aresztowano i osadzono w więzieniu.

Dodać należy, że w czasie bójki, jaka się wywiązała, ranni zostali spośród personelu cyrkowego Bron. Szor i Stan. Czerwiński.

Przed popełnieniem kradzieży świętokradca przystąpił do spowiedzi

Z Czarnkowa donoszą:

W nocy nieznanego sprawcę dokonanej świętokradzieży z kościoła parafialnego w Lubasz, pow. Czarnków.

Świętokradca ukrył się w godzinach wieczornych w kościele, a gdy świątynię zamknięto, przystąpił do be-

zecnego dzieła. Łupem złodzieja padły cenne wota historyczne cudownego obrazu Matki Boskiej, korony złote z głowy Matki Boskiej i Dzieciątka Jezus, oraz wartościowa sukienka z obrazu.

Następnie złoczyńca opuścił kościół po linii służącej do podnoszenia

zasłony cudownego obrazu.

Jak stwierdzono, świętokradca ran- nym autobusem na linii Czarnków—Szamotuły—Poznań wyjechał z cennym łupem i miał zamiar w Poznaniu udać się w dalszą drogę. Wskutek natychmiast wszczętego pościgu w Poznaniu ujęto go i odstawiono do więzienia czarkowskiego.

Znamienne jest, że złoczyńca przed dokonaniem swego czynu przystąpił do spowiedzi i komunji św. a jednocześnie wypytywał się, czy wota są wartościowe, czy też zastąpione imitacjami.

MILJARDOWE NAKŁADY KSIĄŻEK W Z. S. R. R.

W ciągu 15 lat istnienia wydały Państwowe Zakłady Wydawnicze w Z. S. R. R. około 15 miliardów książek, które rozeszły się w całej Unji Sowieckiej. Poszczególnych autorów dzieła osiągnęły olbrzymie cyfry nakładu, np. w latach 1929—1933 dzieła Gorkija orzeszły się w 19 milionach egzemplarzy, dzieła Szolochowa — w 2 milionach egzemplarzy, Nowikowa - Priboja — również w 2 milionach, Panferowa i Gładkowa — w 1½ miliona egz., A Tolstoj — w 900 000 egzemplarzy i t. d. Produkcja książkowa w Z. S. R. R. obejmowała wydawnictwa różnojęzyczne w 105 językach.

WYSTAWA HISTORYCZNA WE FRANK- FURCIE n/M.

W ramach t. zw. „Römerbergfestspiele” rozpoczynających się 1 lipca r. b., otwarta tu zostanie wystawa ilustrująca to historyczne sztuki: „Dziewica Orleańska”, Trylogia Wallensteinowska, „Käthen von Heilbronn”. Ekspozycje wypożyczone będą z Miejskiego Muzeum Historycznego i Archiwum oraz z różnych muzeów i zbiorów. W wystawie ujrzymy m. i. listy i dokumenty z czasów Käthen von Heilbronn i jej dotyczące, dokumenty dotyczące „sądów kapturowych”, procesów czarownic, życia kościelnego. Obszernie będzie reprezentowany okres wojny 30-letniej, stosunki miasta Frankfurtu do Wallensteina, Tilly’ego, Gustawa Adolfa, materiały dotyczące bitew pod sąsiednim Höchst i koło mostu frankfurckiego w r. 1536, materiały dotyczące zawarcia pokoju w Pradze w r. 1634 oraz pokoju westfalskiego (1648). Wystawione będą dalej pierwsze w Frankfurcie wykonane druki dominikanina Beatusa Murny, Egelnoffa, Hansa Sebalda, Benama, Feyerbenda, pierwsze Biblii, „Heldenbuch”, Vergila Solisa, miedzioryty de Bryego Mateusza Meriana „Topografia” i „Teatrum Europaeum”, wersje druki, gazety, przepusty, charakterystyczne oprawy ksiąg itp.

Aresztowanie Principa w chwilę po oddaniu przezeń śmiertelnych strzałów do arcyksiężnej pary austriackiej. Gawrilo Princip, jako niepełnoletni, został skazany na 20 lat więzienia, lecz przed zakończeniem wojny światowej zmarł w więzieniu na suchoty.

EDMOND SEE.

Asekuracja

Od początku śniadania już panowało wrogie milczenie pomiędzy p. Herbingera a jego żoną, siedzącą naprzeciwko niego przy stole. Herbinger kilkakrotnie próbował przerwać je, ale pani odpowiadała mu tylko pojedynczymi wyrazami, głosem suchym i ostrym. Zdawała się pograżona w ponurą zadumę. Coprawda p. Herbinger był dobrze świadomy przyczyny tego zachowania żony. Dnia poprzedniego bowiem oznajmił jej, że wyjeżdża na dziesięć dni na konferencję zarządu „Tramwajów w strefie morza Śródziemnego”, którego był prezesem. Otóż pani Herbinger wiedziała bardzo dobrze i nie ukrywała tego przed małżonkiem, że mąż jej po załatwieniu swych spraw finansowych w Marsylii wyjeżdża do Monte-Carlo, dla spotkania się tam z p. Pierretą Langlois, śpiewaczką kabaretową, kochanką swą od roku, której występ właśnie ogłoszono w kasynie w Monte. To też pani Herbinger przyjęła wieść o wyjeździe męża gradem wymówek, sceną i łzami, a odtąd w stosunku do niego zachowywała się odpornie i wrogo, przyjmując bolesną postawę. Niepokoiło to wielce p. Herbingera, który, jakkolwiek bardzo załochany w swej młodej przyjaciółce, zachował dla towarzyszek życia głębokie przywiązanie. Od czasu do czasu trąpały go także wyrzuty sumienia i pewne obawy, gdy rozpatrywał swój wiek (dobiegał sześćdziesiątki) życie, jakie prowadził i różnicę lat pomiędzy nim, a tyle młodszą od niego kochanką.

Świadomie dobiegało końca w atmosferze przykrych i ponurych, gdy nagle wszedł do jadalni lokaj, podając swemu panu na tacy list świeżo przyniesiony. P. Herbinger przeczytał go i wydawał się bardzo przejęty.

— O! — rzekł, — Czy wiesz — dodał, zwracając się do żony — co pisze mi Forcalquier?

— Forcalquier?

— No, tak, nasz stary znajomy, o którym rozmawialiśmy niedawno, dziwiąc się,

że nie spotykamy go nigdzie w ostatnich czasach. Otóż pisze do mnie z lecznicy — kliniki chirurgicznej, dokąd przeniesiono go dla dokonania nagłej i poważnej operacji. Prosi mnie o odwiedzenie go. Naturalnie pójdę i to zaraz. Wybaczysz mi, że wstaję od stołu, prawda?

Nie czekając odpowiedzi żony, wyszedł z pokoju, zdradzając ogromne wzruszenie.

Wchodząc do kliniki, p. Herbinger doznał przykrego wrażenia spowodu nagłych zapachów leków, charakterystycznych dla wszystkich zakładów tego rodzaju. Zapytał o numer pokoju przyjaciela i udał się tam za infirmierką. Forcalquier leżał wyciągnięty na łóżku, blady, niemal przezroczysty i przywitał znajomego bladym uśmiechem.

— Rad jestem, że widzę ciebie.. Dziękuję ci za przyście — — szepnął.

— Co znowu, mój stary! Jest to rzeczą zupełnie naturalną. Przyszedłem zaraz po odebraniu twego listu.

— Wiedziałem, że przyjdiesz i nie opuścisz mnie. Jestem tak samotny, gdybyś wiedział! I tyle przecierpiałem! Operacja narką. Cały tydzień leżałem pomiędzy życiem, a śmiercią, zapytaj panią...

Wskazał na infirmierkę, nachylając się nad nią.

— Istotnie, cierpiał pan bardzo — rzekła — nie raz nawet czułem wielką odwagę i cierpliwość. To też spodziewałem się czegoś podobnego. — — —

Dodał:

— A teraz zostawię panów samych... Tylko proszę pamiętać o tem, co mówił doktor: nie wolno się męczyć...

Usunął się dyskretnie.

— Ock! ta była nadzwyczajna — rzekł Forcalquier po wyjściu infirmierki... taka dobra, łagodna, cierpliwa... prawdziwa samarytanka!

Westchnął:

— Co za różnica z moją żoną!

— Ach! tak — rzekł Herbinger — myślałem, że zastanę żonę twoją przy tobie.

Chory uśmiechnął się z goryczą.

— Nie — rzekł — niema jej tutaj. Ba- wi na południu ze znajomymi i nie uważała za potrzebne zjawić się tutaj. W gruncie rzeczy jest to zupełnie naturalne wobec naszych stosunków... żyjemy niemal w separacji... Tyle zniosła przeze mnie w ostatnich latach, zwłaszcza od czasu mego stosunku z... Trudno: mam tylko to, na co sobie zasłużyłem.

— Ale — zaprotestował Herbinger — sądzę, że w braku żony tamtą... o której wspominałeś zawsze... Teresa... twoja mała przyjaciółka...

— Ach! małe przyjaciółki... gdy człowiek jest już niczem niemal...

Słumił grymas cierpienia.

— Boli ciebie? — zapytał Herbinger — może męczy ciebie — pójdę łepić.

— Idź, mój stary. Spróbuję odpocząć, zasnąć na chwilę... Ale przyjdiesz do mnie jeszcze, prawda? Nie opuścisz mnie?

— Nie. Obiecuję ci to.

Wyszedł, obdarzwszy jeszcze swego przyjaciela serdecznymi słowami pociechy.

W aucie, podczas powrotnej drogi do domu, Herbinger zatopił się w smutnych rozmyśleniach.

— Biedaczysko! — myślał. — Co za położenie! Żonę nawet nie przyjdzie do głowy zaplezkować się nim! Prędko i łatwo tracę dla nas przywiązanie, jeżeli nie miałby od nas nic prócz rozczarowań i przykrości!

Mimowoli stanął przed nim obraz własnej żony. Starał się uspokoić, lecz dopiął tego nie mógł.

— Może i ona odsunie się kiedyś ode mnie... A wówczas, co będzie ze mną? W moim wieku zwłaszcza, gdy człowiek już potrzebuje ciepła, a tyle przykrych dolegliwości spotkać go może. Przykładem posłużył mi ten nieszczęśliwy Forcalquier.

Przypomniał sobie zniechęca ischias, który dokuczał mu ubiegłej zimy, a mógł nawiedzić go jeszcze, tem bardziej, że w towarzystwie Pierretty nie mogło być mowy o odpoczynku. Trzeba było ruszać się bez końca, z jednej zabawy na drugą, nie wysypiając się nigdy.

Rozmyślając w ten sposób, Herbinger nareszcie zjechał do domu. Natychmiast zapytał o żonę i niemal podskoczył, dowiadując się, że „pani”, czując się niedobrze, położyła się do łóżka. Zaraz pobiegł do niej, z troskliwością wypytywał ją o zdrowie. Uśmiechała się pobłażliwie:

— Bagatelka! Uspokój się. Trochę gorączki. Nie przeszkodzi ci to wyjechać tam, gdzie na ciebie czekają.

— Zaprotestował z gwałtownością, która zdziwiła samego.

— ...że wyjadę, gdy jesteś cierp...

— ...Z...

— Zaraz wyślę depeszę, by mnie ktoś zastąpił na tem posiedzeniu zarządu... a zotę stanę tutaj, by zająć się tobą w potrzebie.

— Czy na serjo myślisz o tem? — zapytała, nie wierząc własnym uszom.

— Zupenie serio, oczywiście.

Dodał po namyśle:

— Jestem przecież przekonany, że zrobiłabyś to samo, gdybym zachorował.

— Z pewnością! — rzekła z zapalem. — A więc widzisz! Poczekaj, wracam za chwilę.

Udał się do swego gabinetu dla zredagowania depeszy, informującej przyjaciółkę o konieczności zostania w Paryżu spowodu interesów — przynajmniej prowizorycznie. Niezupełnie pewny, jak Pierrette to przyjmie (była natury drażliwej) poparł swoje tłumaczenie obietnicą przestania po-każnego czeku, poczem zadowolony, ze spokojnym sumieniem, powrócił do sypialni żony, wieszając sobie w duchu szczęśliwej decyzji.

— Bowiem w końcu — myślał — w życiu nie tylko o siebie dbać należy. Trzeba też czasem poświęcić się dla innych.

Nie zdawał sobie sprawy, że mimo wszystko, nieswiadomie, myślał tylko o sobie, gdyż po tej wizycie u chorego przyjaciela zawierał rodzaj asekuracji na przyszłość, ubezpieczając się na wypadek choroby, starości, lub samotności — faktów nieuniknionych w życiu.

Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50. zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 Imm. wiersz 1 łamowy opisowy zł. 2,50 specjalnie zł. 1,50 reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej

Druk i Wyd.: Nowy Czas Katowice

Redaktor nacz. i odpow. Józef Książek.

P. K. O. Nr. 300. 277.